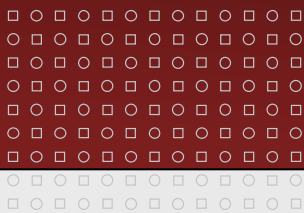

MASARYKOVA UNIVERZITA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA

Analýzy vnitřního prostředí Marketingový výzkum

3. přednáška MVVS

Situační analýza prostředí

**Analýza vnitřního prostředí organizace,
tzv. MIKROPROSTŘEDÍ
(silné a slabé stránky organizace)**

+

**Analýza vnějšího prostředí organizace,
tzv. MAKROPROSTŘEDÍ
(příležitosti a hrozby)**

MIKROPROSTŘEDÍ - tvořeno

- Naším trhem
  - Personál firmy
  - Financování
  - Oblast techniky a technologie,
  - Využívání informačního systému
  - Marketingový audit/ mix
- Zákazníky
- Konkurencí
- Našimi dodavateli

Analýzy vnitřního prostředí

- Analýza postavení na trhu
- Analýza portfolia - produkty a zákazníci
  - Matice šíře sortimentu
- Analýza zdrojů:
  - Lidé,
  - Procesy,
  - know-how,
  - značka,
  - finanční analýza (podklad pro fundraising)

Analýza postavení na trhu - postavení v odvětví

- **Odvětví** - skupina organizací/firem, nabízející výrobky/služby, které jsou schopny se navzájem nahrazovat
  - **Monopol** - jedna firma jeden produkt v jedné zemi (pošta, dráhy)
  - **Oligopol** - několik větších firem nabízí značně diferencované i standardizované výrobky (nafta, energie)
  - **Monopolistická konkurence** - mnoho konkurentů, každý je schopný odlišit své nabídky od ostatních zcela nebo částečně (často ve službách)
  - **Dokonalá konkurence**- mnoho konkurentů nabízí stejné výrobky a služby (kapitálový či komoditní trh)

Postavení dle podílu na trhu (Kotler)

- *tržní vůdce (40%)*
- *tržní vyzyvatel (30%)*
- *tržní následovatel (20%)*
- *tržní troškař / výklenkář (10%)*

Tržní vůdce

- ovlivňuje ostatní firmy, je napodobován,
- snaží se zvětšit celkovou poptávku trhu, chránit svůj podíl
- snaží se zvětšit svůj podíl na trhu, neustále inovovat, udržet nízké náklady, ucpávat díry aby do nich nepřítel neskočil

Vyzyvatel

- cíl musí být jasný, získat větší podíl, napadnout tržního vůdce, jiného vyzyvatele, slabší lokální firmu

Následovatel

- parazit - bez povolení vyrábí stejné zboží
- napodobitel - napodobeniny, ale malé odlišnosti
- upravovatel - zdokonalí výrobek

Troškař / Výklenkář

- vyhledává tržní kouty a tam je nejlepší
- je to sdružení malých firem s vlastním vývojem

positioning

- odlišení nabídky produktu dané organizace od nabídky jejích konkurentů
- Prostřednictvím Marketing-mixu
- umístování svého produktu mezi produkty konkurence
- Cíl - získání konkurenční výhody

Strategie positioningu podle Winda (1982):

- Vlastnosti produktu/služby
- Cena/kvalita
- Užítí (jak často, kdy, za jakých okolností)
- Třída produktu/služby (oproti jiné značce)
- Uživatelé produktu
- Konkurenti
- Kulturní aspekty a symboly (vztahující se k osobnosti značky)

Základní kameny positioningu ve službách:

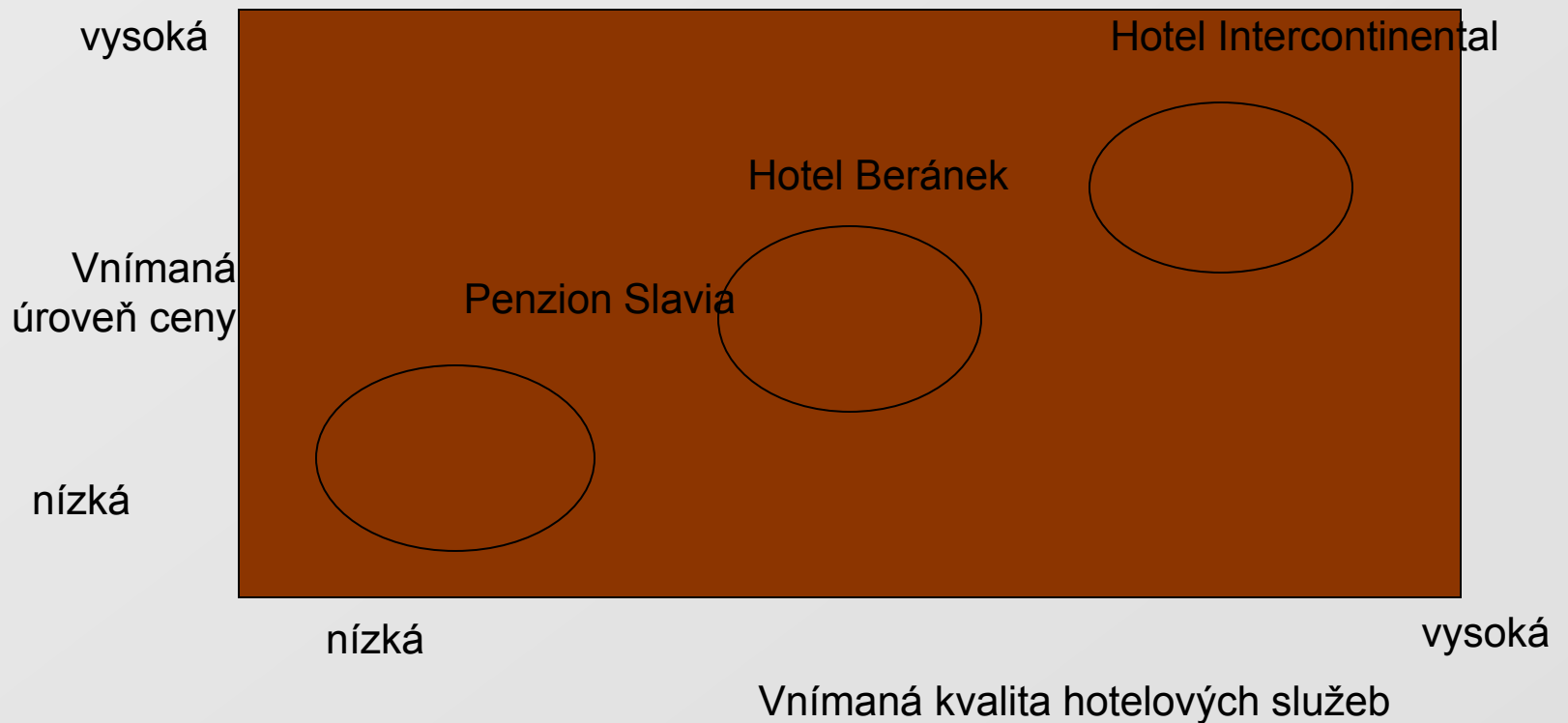
- Kvalita
- Cena

Pomocí těchto dvou dimenzí lze vytvořit tzv. **poziční mapu**.

- Body podél pomyslné diagonály v poziční mapě představují možné poziční strategie, které mohou uplatňovat poskytovatelé dané služby.

Př. Poziční mapa hotelových služeb

-

Analýza portfolia

Matice šíře sortimentu

- pomáhá zpřehlednit
  - jaké výrobky/služby
  - komu/jakým tržním segmentům/cílovým skupinám
- ...jako organizace nabízím
- viz. příklad dále - Volnočasové centrum mládeže nebo Muzeum města Brna na Špilberku

Šíře sortimentu (produkční řady)

Segment	Šíře sortimentu (produkční řady)			
	pro předškolní děti	školským věkem	teenagerů	dospělí
Hloubka produkční řady	jazykové kurzy pro předškolní děti	hudební a výtvarná výchova	taneční kurzy	jazykové kurzy a kurzy dalšího vzdělávání
	cvičení pro matky s dětmi	divadelní kroužky	jazykové kurzy	aerobic
	předškolní výchova	filmová a divadelní představení	sportovní turnaje, koncerty pop a rock	zábavní pořady

	Šíře sortimentu služeb							
Segment	Děti	Rodiče s dětmi	Školy	Studenti VŠ, VOŠ	Lidé v produktivním věku	Senioři	Komerční subjekty	Šíře sortimentu
Prohlídka hradu	-	+	+	+	+	+	+	6
Výstavy	-	+	+	+	+	+	+	6
Stálé expozice	-	+	+	+	+	+	+	6
Publikace vydávané MmB	-	-	+	+	+	+	-	4
Kasematy	-	+	+	+	+	+	-	5
Archeologické sbírky od paleolitu po novověk	-	-	+	+	+	+	-	4
Sbírka dějin architektury a urbanismu	-	+	+	+	+	+	-	5
Historické sbírky od 18. století do 20. století	-	-	+	+	+	+	-	4
Sbírka uměnovědného oddělení od 14. století do současnosti	-	-	+	+	+	+	-	4
Fotoarchiv	-	-	+	+	+	+	-	4
Knihovna	-	-	+	+	+	+	-	4
Dětská dílna	+	+	-	-	-	-	-	2
Dětský ateliér	+	+	-	-	-	-	-	2
Programy pro školy	-	-	+	-	-	-	-	1
Brněnská muzejní noc	+	+	-	+	+	+	-	5
Brněnské kulturní léto na Špilberku	+	+	-	+	+	+	-	5
Shakespearovské slavnosti	-	+	-	+	+	+	-	4
Šermířský festival	-	+	-	+	+	+	-	4
Svatební obřady	-	-	-	+	+	+	-	3
Pronájem prostor	-	-	-	+	+	+	+	4
Hloubka produkční řady	4	12	12	17	17	17	4	

Vytvoření **optimálního portfolia služeb** může organizace, dokáže-li:

- Vybrat vhodné služby do produkčního mixu.
- Stanovit optimální rozsah nabízeného sortimentu,
- Poznat služby, přinášející co největší zisk,
- Vytvořit pro svou nabídku co nejlepší pozici na trhu, tzn. představit je zákazníkům co nejlépe ve vztahu ke konkurenční nabídce.

Analýzy zdrojů

■ Lidé

- zaměstnanci, členové, dobrovolníci

■ Procesy

- způsoby poskytnutí služby (jsou nastavené?)

■ Know-how

- Např. ISO normy

■ Značka

- jak je silná, co zosobňuje, apod.

■ Finanční analýza

- roční uzávěrka

MASARYKOVA UNIVERZITA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA

Marketingový výzkum

Marketingový výzkum

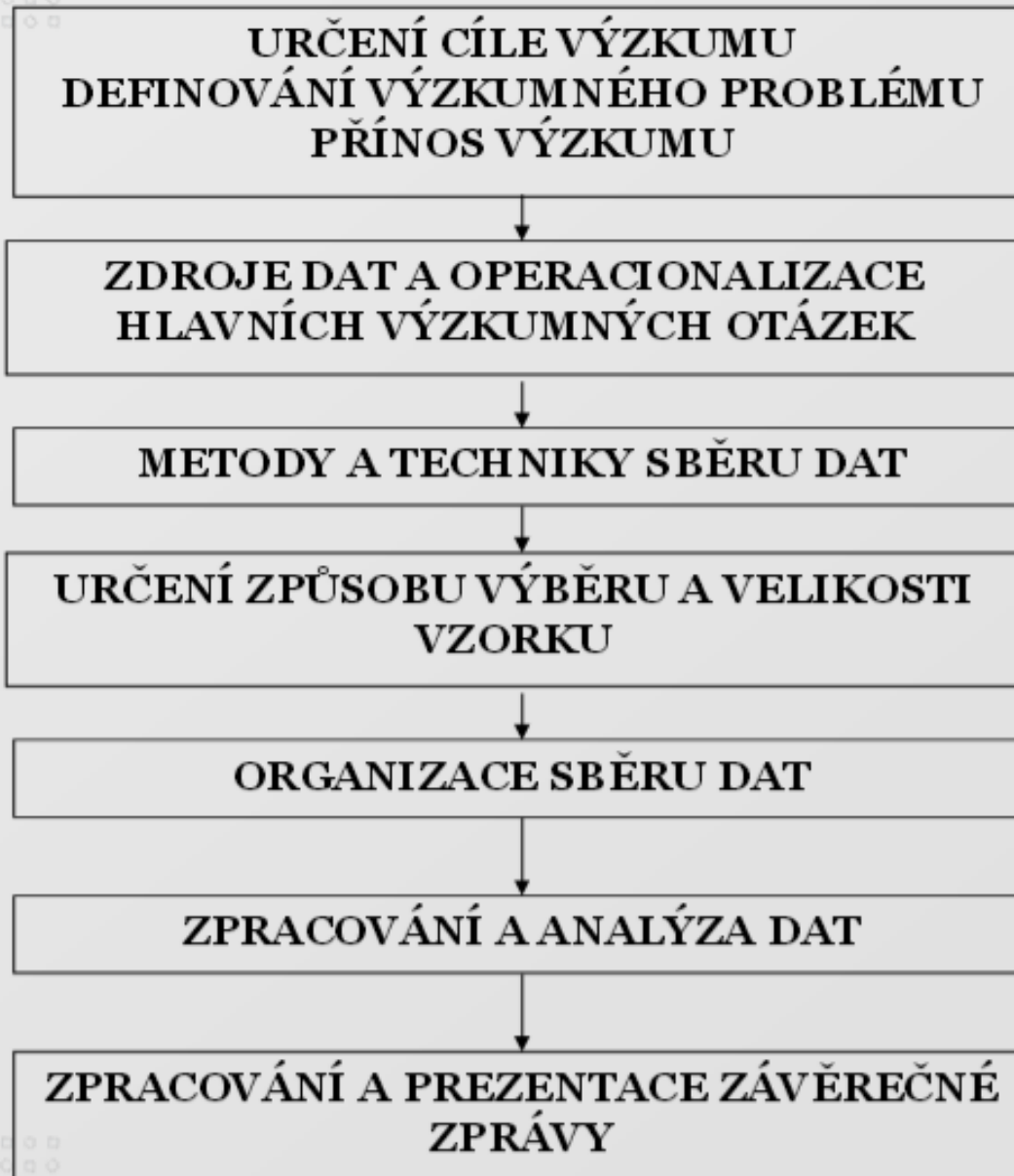
- Systematické shromažďování a analýza informací, týkajících se marketingu.
- Zjišťuje různé informace, jako např.:

Marketingový výzkum

- Systematické shromažďování a analýza informací, týkajících se marketingu.
- Zjišťuje různé informace, jako např.:
  - Potřeby a přání klientů
  - Změny v chování klientů
  - Postoje a uznávané hodnoty
  - Efektivitu marketingové komunikace
  - Efektivitu nabízených služeb
  - Oprávněnost/smysluplnost nabízených služeb
  - Velikost a rozdělení/segmentaci trhu

Zdroje dat

- Primární - vlastní výzkum zaměřený na zkoumanou problematiku (výzkum v terénu)
- Sekundární (výzkum od stolu)
  - vnější (státní statistika, periodika, noviny, internet, výroční zprávy)
  - vnitřní - data z účetnictví, z benchmarkingu a z dalších databází jejichž primární důvod nebyl marketing

Metody a techniky

- **Metody - obecnější:**
  - Dotazování
  - Pozorování
  - Experiment
- **Techniky - konkrétnější, technologie provedení metody**
  - Dotazování (písemné, telefonické, on-line, individuální hloubkový , skupinový)
  - Pozorování (zúčastněné, nezúčastněné, přímé, nepřímé)
  - Experiment (laboratorní, přirozený)

Typy výzkumů

- Výzkumy kvantitativní
  - Dostatečně velký reprezentativní vzorek respondentů
  - Zpracovává se pomocí statistických metod
  - Standardizovaným postupem získat názory, chování, hodnoty..
- Výzkumy kvalitativní
  - Soubor respondentů je většinou velmi malý
  - Zjišťuje motivy lidí, příčiny chování
  - Získané výsledky nelze zobecnit na celou populaci.

Typy kvantitativních průzkumů

- Reprezentativní dotazníkové šetření
- Omnibus
- Analýza statistických dat

Typy kvalitativních průzkumů

- Brainstorming
- Skupinová diskuse (focuse groupe)
- Individuální hloubkový rozhovor
- Výrobkový výzkum - výrobkový test (in hall test/in home/in store test)
- Mystery shopping - utajený výzkum
- Utajené hodnocení - UPE

Zapojení agentury x vlastní výzkum

- Profesionalita a zdroje
- Očekávání od marketingových agentur:
  - Insight Inside: co očekávají klienti od marketingového výzkumu
    - <https://www.youtube.com/watch?v=Mrp1m4dmJjY>

Literatura k marketingovému výzkumu:

Příbová, M. a kolektiv: Marketingový výzkum v praxi. Grada Publishing, Praha 1996.

Foret, M., Stávková, J.: Marketingový výzkum. Jak poznávat své zákazníky. Grada Publishing, Praha 2003.

P. Hague.: Průzkum trhu, Computer Press, Brno, 2003

Kozel, R., Mynářová, L., Svobodová, H.: Moderní metody a techniky marketingového výzkumu, Grada, Praha, 2011